

RP-16010101051200 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

February - 2019

Gujarati

(ગુજરાતી ભાષાનો ઈતિહાસ અને સ્વરૂપ - ૧)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) કુલ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના છે.

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ માનવસમાજમાં ભાષાના સ્થાનની મહત્તા જણાવી, ભાષાના વિવિધ ઉપયોગોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૧ ભાષાવિદોએ આપેલી ભાષાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ દ્વારા ભાષા એટલે શું ? તે સમજાવી; ભાષાના ધ્વનિતંત્ર, રૂપતંત્ર, વાક્યતંત્ર અને શબ્દભંડોળનો સવિસ્તર ખ્યાલ આપી, ભાષાની આકૃતિ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

૨ ધ્વનિનિર્માણ કરનારાં અંગોનો સામાન્ય પરિચય આપી, સ્થાન અને પ્રયત્ન પ્રમાણે ધ્વનિઘટકોનું વર્ગીકરણ કરો. ૧૪

અથવા

૨ શૂન્ય રન્ધ્ર એટલે શું ? તે જણાવી, શૂન્ય રન્ધ્ર ધ્વનિઓનો તેના ભેદક ધર્મ સાથે પરિચય કરાવો. ૧૪

૩ ભાષા અને બોલી વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી, સૌરાષ્ટ્રી બોલીની ઉચ્ચારણ, વ્યાકરણ અને શબ્દભંડોળ વિષયક લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. ૧૪

અથવા

૩ ગુજરાતની મહત્વની ચાર બોલીઓનો સામાન્ય પરિચય આપી, દક્ષિણ ગુજરાતની સુરતી બોલીની ઉચ્ચારણ, વ્યાકરણ અને શબ્દભંડોળ વિષયક લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. ૧૪

૪ દ્વન્દ્વ અને તત્પુરુષ સમાસની વ્યાખ્યા આપી તેના પ્રકારોની ઉદાહરણસહ સવિસ્તર સમજૂતી આપો. ૧૪

અથવા

૪ કર્મધારય અને ઉપપદ સમાસની વ્યાખ્યા આપી તેના પ્રકારોની ઉદાહરણસહ સવિસ્તર સમજૂતી આપો. ૧૪

૫ નીચેના “૪” પૈકી કોઈપણ “૨” પ્રશ્નના જવાબ આપો : ૧૪

(૧) અંગસાધક પ્રત્યયો.

(૨) દ્વિરુક્ત અને રવાનુકારી શબ્દો.

(૩) નીચે આપેલા શબ્દોના પ્રત્યયો છૂટા પાડો અને પ્રત્યયને અર્થ સાથે ઓળખાવો.

‘અનુકરણ’, ‘ઉપનામ’, ‘ચરણ’, ‘સૌન્દર્ય’, ‘તાજગી’, ‘ફાવટ’, ‘સૌન્દર્ય’,

(૪) નીચેના સમાસોનો વિગ્રહ કરી સમાસ ઓળખાવો.

‘રામલક્ષ્મણ’, ‘સારુનરસું’, ‘ચતુર્ભુજ’, ‘કુંભકાર’, ‘સંસારસાગર’,

‘તર્કબદ્ધ’, ‘ઈશ્વરનિર્મિત’.